

Verwerkingsopdrachten

ARBEIDSMARKT

Volgende

Verwerkingsopdrachten

Vraag 1

Vraag 4

Vraag 2

Vraag 5

Vraag 3

Vraag 1

Onderstaande gebeurtenissen hebben invloed op vraag en/of aanbod op de arbeidsmarkt:

1. De overheid besluit om via de toeslagenwet de kinderopvang voor mensen met een lager inkomen goedkoper te maken.
2. Door verdergaande automatisering in de bankwereld sluiten steeds meer bankkantoren hun deuren.
3. De Nederlandse export van varkensvlees wordt zwaar getroffen door de Russische boycot.
4. Steeds meer jongeren kiezen ervoor om langer door te leren.
5. Het minimumloon in Nederland wordt verhoogd.

Geef van elk van bovenstaande gebeurtenissen aan:

- of het invloed heeft op vraag en/of aanbod op de arbeidsmarkt
- en welke invloed het heeft (toename / afname).
- Verklaar steeds je antwoord.

Antwoord

Opdrachten

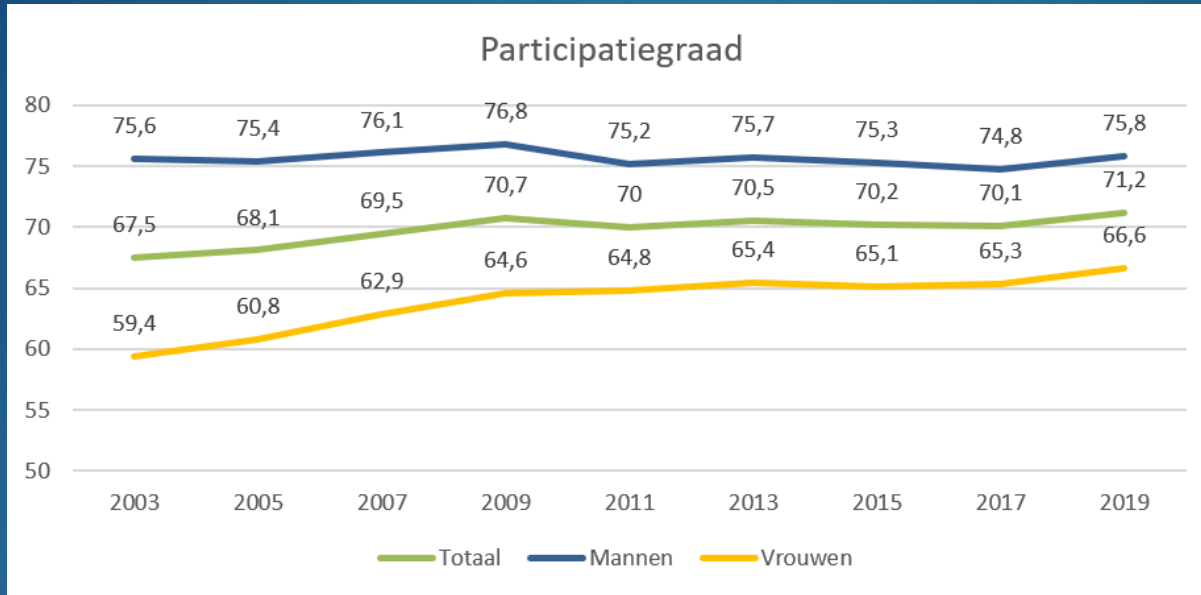
Volgende

Antwoord vraag 1

1. AANBOD van arbeid neemt toe, omdat meer mensen (vrouwen) kunnen werken als kinderen naar een betaalbare opvang gebracht kunnen worden.
VRAAG naar arbeid neemt toe, omdat er meer personeel nodig is om die extra kinderen op te vangen.
2. VRAAG naar arbeid neemt af, omdat er minder bankpersoneel nodig is (die afname is groter dan het aantal programmeurs dat nodig is om de nieuwe systemen te onderhouden).
3. VRAAG naar arbeid neemt af, omdat de productie van varkensvlees zal afnemen waardoor ook minder personeel nodig is.
4. AANBOD van arbeid neemt af. Zolang jongeren studeren kunnen zij niet/minder werken.
5. AANBOD van arbeid neemt toe, omdat het aantrekkelijker wordt om te gaan werken (je loopt meer inkomen mis als je niet werkt)
VRAAG naar arbeid neemt af, omdat bedrijven minder personeel zullen aannemen (bijvoorbeeld vervangen door machines, verplaatsen van productie naar buitenland, of huidige personeel harder laten werken)

Vraag 2

Het aanbod op de arbeidsmarkt wordt in belangrijke mate bepaald door de participatiegraad.
Op basis van gegevens van het CBS over de participatiegraad kan de volgende grafiek getekend worden:

Hierbij valt onmiddellijk op dat de participatiegraad van mannen ongeveer gelijk blijft, terwijl die van vrouwen flink stijgt.

- a Bereken met hoeveel procent de participatiegraad van vrouwen in de getoonde periode is gestegen.

In de periode 2008-2017 was er sprake van een economische crisis.

- b Verklaar het vlakke verloop van de participatiegraad in de crisisjaren.

Deze grafiek wordt tijdens een economieles besproken.

Iris beweert "als de ontwikkeling in de periode 2003-2009 was doorgegaan, dan was in 2015 de participatiegraad van vrouwen ongeveer gelijk aan die van mannen"

- c Controleer de bewering van Iris met behulp van een berekening.
d Noem tenminste twee redenen waarom de participatiegraad van vrouwen zo hard stijgt.

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 2

- a De participatiegraad gaat van 59,4 naar 66,6.
Dat is een toename van 7,2 ten opzichte van 59,4.

$$7,2 / 59,4 \times 100\% \approx 12\%$$

- b De kans om een baan te vinden in crisistijd is klein. Mensen die zich voorheen niet aanboden op de arbeidsmarkt, zullen (ontmoedigd) zich nu ook niet gaan aanmelden en wachten op betere tijden.

- c Een voorbeeld van een juist antwoord:

- ✓ In de genoemde periode nam de participatie van vrouwen toe van 59,4 naar 64,6.
Dat is een stijging van 5,2%-punten over een periode van 6 jaar.

Als het op dezelfde manier door gaat, zal over 6 jaar de participatie weer met 5,2%-punten gestegen zijn.

Dan komt de participatie uit op 69,8%.

Nog niet gelijk aan die van mannen. Daarvoor zijn nóg een keer 6 jaar nodig.

- ✓ Je kunt ook een lineaal op het eerste stuk van de grafiek leggen en kijken waar de gele lijn de blauwe zou snijden. Dan zie je dat dat ongeveer in 2019 is.

- d Een voorbeeld van een juist antwoord:

- ✓ Verdergaande emancipatie zorgt ervoor dat het maatschappelijk normaal gevonden wordt als vrouwen werken (ook als er kinderen zijn).
- ✓ Vrouwen zijn steeds beter opgeleid en daarvoor ook financieel onafhankelijk geworden.
- ✓ Betaalde kinderopvang is maatschappelijk geaccepteerd (en dankzij overheid betaalbaar geworden).

Vraag 3

De participatiegraad bereken je door de beroepsbevolking uit te drukken in een percentage van de beroepsgeschikte bevolking

Onderstaande tabel over de arbeidsmarkt is ontleend aan gegevens van het CBS:

	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Bevolking								
beroepsgeschikt (× 1.000)	12.155	12.221	12.315	12.412	12.541	12.665	12.768	12.936
beroepsbevolking (× 1.000)	8.227	8.357	8.676	8.713	8.846	8.874	8.942	9.125
Werkgelegenheid								
in arbeidsjaren (× 1.000)	6.668	6.833	7.148	7.025	7.023	6.927	7.159	7.508
in personen (× 1.000)	7.761	7.938	8.358	8.278	8.330	8.214	8.403	8.774
vacatures	122	214	234	122	109	111	159	253
Werkloosheid								
in personen (× 1.000)	466	..a..	318	435	516	660	539	351
Kengetallen								
werkloosheidspercentage	5,7	5,0	3,7	..b..	5,8	7,4	6,0	3,8
participatiegraad (in %)	67,7	68,4	70,5	70,2	70,5	..c..	70,0	70,5

- Bereken de ontbrekende gegevens in de tabel (a, b en c)
- Verklaar de gedaalde participatiegraad in 2016 aan de hand van het werkloosheidscijfers in de jaren daarvoor.
- In 2012 is meer dan een half miljoen mensen werkloos. Toch zijn er 109.000 vacatures. Geef daarvoor een mogelijke verklaring.
- In welk jaar / welke jaren is er sprake van een krappe arbeidsmarkt? Verklaar je antwoord met gegevens uit de tabel.

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 3

- a
- a Een voorbeeld van een juiste berekening (afroundingsverschillen):
Werkloosheid is 5% van de beroepsbevolking:
 $5\% \text{ van } 8.357 = 418$
- Werkloosheid = beroepsbevolking – werkgelegenheid in personen:
 $8.357 - 7.938 = 419$
- b Werkloosheidspercentage = werkloosheid t.o.v. beroepsbevolking.
 $435 \text{ t.o.v. } 8.713 = 5\%$
- c Participatiegraad = beroepsbevolking t.o.v. beroepsgeschikte bevolking.
 $8.874 \text{ t.o.v. } 12.665 = 70\%$
- b Een antwoord waaruit blijkt dat de hoge werkloosheid en de kleine kans op het vinden van een baan mensen ontmoedigt om zich aan te bieden op de arbeidsmarkt.
- c Een voorbeeld van een juiste verklaring waardoor vacatures en werkloosheid gelijktijdig bestaan:
1. Mensen die werkloos zijn hebben niet de juiste opleiding voor de beschikbare vacatures.
 2. Mensen die werkloos zijn wonen in de verkeerde regio en kunnen (of willen) niet verhuizen voor de beschikbare vacature.
 3. Mensen die werkloos zijn hebben de beschikbare vacature nog niet gevonden (en andersom) of de sollicitatieprocedure loopt nog.
- d In 2008 en 2018 is de arbeidsmarkt krap. Dat herken je aan:
- de lage werkloosheid / het lage werkloosheidspercentage
 - in combinatie met het hoge aantal vacatures

Vraag 4

Bruto-Netto berekening

januari 2020

Persoonsgegevens

Geboortedatum	13-11-1995
Deeltijdpercentage	100
Soort tabel	Wit-maand
Loonheffingskorting	Ja

Berekening	Bruto-netto	Loon LH
Salaris	2.600,00	2.600,00
Bijtelling auto		458,33
		<hr/>
Loon LH		3.058,33
Loonheffing	680,75 -	
NETTOLOON	1.919,25	

De werkgever betaalt voor deze werknemer ook nog sociale premies. Het gaat daarbij om een bedrag van € 430,-

- a Waarvoor worden de sociale premies die de werkgever betaalt gebruikt?
 - A. voor sociale voorzieningen
 - B. voor volksverzekeringen
 - C. voor werknemersverzekeringen
 - D. voor werkgeversverzekeringen
- b Bereken de omvang van de totale wig in euro's.
- c Bereken de omvang van de wig in procenten van het brutoloon

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 4

- a **C** – Sociale premies die de werkgever betaalt, worden gebruikt ter financiering van de werknemersverzekeringen.
- b $\text{Werknemersdeel} = \text{€ } 680,75$
 $\text{Werkgeversdeel} = \text{€ } 430 +$
 $\text{Totale wig} = \text{€ } 1.110,75$
- c $\text{€ } 1.110,75$ ten opzichte van $\text{€ } 3.058,33 = 36,3\%$
Hierbij zien we de bijtelling van de auto als een verkapt vorm van loon, omdat de werkgever dit als onderdeel van de primaire arbeidsvoorwaarden betaalt voor de werknemer.

Vraag 5

Milou Mulders krijgt onderstaande loonstrook voor de maand april.

Bruto-Netto berekening		
januari 2020		
Persoonsgegevens		
Naam	Milou Mulders	
Geboortedatum	23-02-1975	
Deeltijdpercentage	100	
Soort tabel	Wit-maand	
Loonheffingskorting	Ja	
Berekening	Bruto-netto	Loon LH
Salaris	3.800,00	3.800,00
Pensioenpremie	584,61 -	<u>584,61</u>
Loon LH		3.215,39
Loonheffing	<u>758,08 -</u>	
NETTOLOON	2.457,31	

De werkgever betaalt daarnaast ook nog de premie van enkele werknemersverzekeringen.

De overheid wil de wig verkleinen, zodat bedrijven in de belangrijke exportsectoren beter kunnen concurreren tegen buitenlandse ondernemingen.

- Moet de overheid in dat geval het werkgeversdeel of het werknemersdeel van de wig verkleinen? Verklaar je antwoord.
- Wat zou het belangrijkste economische effect zijn als de overheid het andere deel van de wig zou verkleinen? Verklaar je antwoord.

Antwoord

Opdrachten

Antwoord vraag 5

- a Als de overheid het werkgeversdeel verkleint, worden de loonkosten voor bedrijven lager. Dat maakt het mogelijk om de producten goedkoper te maken (zonder winst in te leveren) en beter te concurreren.
- b Als de overheid het werknemersdeel verkleint, houden werknemers netto meer geld over. Dan kunnen de werknemers meer producten kopen.